

א. מבוא

גם באמצעים פשוטים אפשר להציל חיי אדם.

תקציר זה מוגש לך על מנת שתוכל גם לאחר הקורס לרענן את הנושאים שנלמדו בכיתה. שינון של העקרונות הפשוטים וכללי העשה ואל תעשה המובאים בדף זה יביא לך שברגע האמת בו תיזדרש לפעול לא תאבד את עשתונותיך ותדע כיצד להגיש עזרה רפואית ראשונית עד לבוא האמבולנס.

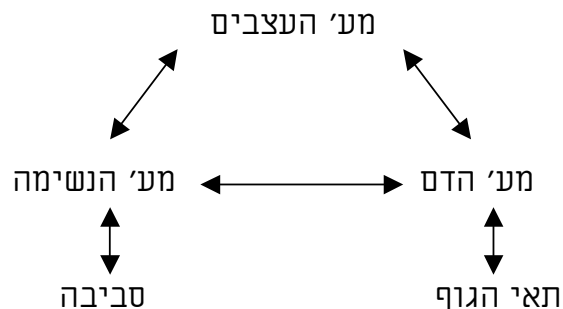
לכור! פעולותיך הראשונות בשטח הן שיקצו את אורח הפנאי.

ב. כללי עשה ואל תעשה

1. שמור על שקט נפשי.
2. הקפד על סודיות רפואית- אל תעביר לגורם לא מוסמך מידע רפואי שהגיע אליך מתוקף תפקידך.
3. סרוק תמיד את זירת האירוע לפני הגישה לפצוע והקפד על בטיחות המטפל והמטופל.
4. פעל תמיד אך ורק לפי הידע שרכשת בקורס ואל תחרוג מסמכויותיך.
5. אין לקבוע מוות!
6. אין לסטור ו/או להכות נפגע!
7. אין לתת תרופות או למרוח משחות!
8. אין לשחרר נפגע לביתו ללא בדיקה של גורם מוסמך ממך.
9. שמור על צנעת הפרט.

ג. מבוא להחייאה

ישנן 3 מערכות בגוף האדם המוגדרות כ"מערכות חיוניות", כלומר, מערכות שפגיעה באחת מהן תגרום לסכנת חיים מיידית. מערכות אלו הינן- מערכת העצבים, מערכת הדם ומערכת הנשימה. בין מערכות אלו קיים קשר ישיר עפ"י הסכמה שלהלן הנקראת "משולש החיים":

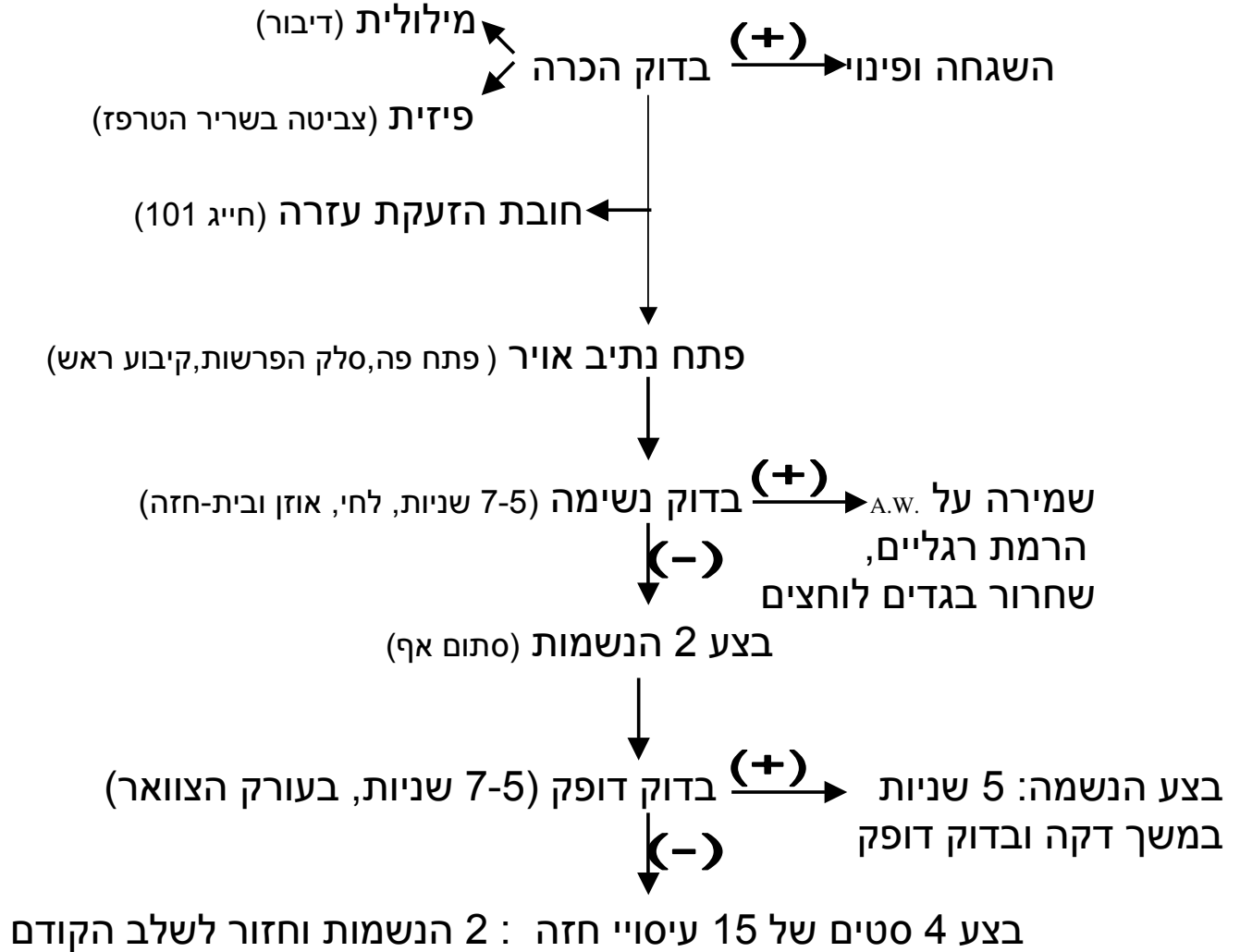
קריסה של אחת מהמערכות החיוניות תביא בד"כ לקריסה של היתר, דבר שיגרום למוות קליני. לאחר כ-6-8 דקות ללא חימצון של רקמת המוח ייגרם מוות מוחי.

ממוצע זמן להגעת אמבולנס בארץ הינו 8 - 15 דקות. כלומר, פעולות ההחייאה הראשוניות בשטח הן שעשויות להציל את חיי הנפגע, וללא עזרתן גם לצוות האמבולנס או לרופא בבית החולים לא תהיה יכולת לעזור לנפגע. זוהי הסיבה שאנו לומדים עזרה ראשונה. ככל שידעו יותר אזרחים החייאה ועזרה ראשונה בסיסית כך תגדל היכולת לעזור לנפגעים אם בבית, בתאונות- דרכים, בתאונות- עבודה או בכל מקום אחר.

סכמת החייה במבוגר

C.P.R. – CARDIO PULMENERY RESUSTATION

בטיחות-SAFETY

לא נבצע החייה במקרים הבאים:

- סכנה למטפל ו/או למטופל
- גופה במצב ריקבון או אובדן צלם אנוש
- רופא קבע מוות

הפסקת החייה תתבצע רק לצורך:

- העברת הנפגע למצע קשה (עיסויי-לב שאינם נעשים על מצע קשה אינם יעילים)
- שאיבת הפרשות

דאטים לסכימת ההחייאה:

- לפני הגישה לפצוע יש לוודא את בטיחות המטפל והמטופל (SAFETY FIRST)
- אם יש אדם נוסף בסביבה יש לשלוח אותו להזעיק עזרה.
- עדיף לשלוח אדם שימתין לאמבולנס ויכוון אותו במדויק למקום האירוע.
- יש לסלק הפרשות וגופים זרים כגון: קיא, שיניים תותבות וכו'
- בדיקת נשימה תערך במשך 5 שניות ע"י שמיעה, תחושה ומבט (לחי-אוזן-בית חזה).
- בין הנשמה להנשמה שחרר את פיך מפי הנפגע ואפשר לו לפלוט את האוויר.
- מיקום עיסוי-לב הינו 2 אצבעות ממפגש הצלעות.
- יש לבצע עיסוי יעיל במרפקים נעולים כאשר ידיך ב- 90 מעלות לנפגע.
- המנע מנדנודים או איבוד מקום במהלך עיסוי-הלב. אם זאת ממקום העיסוי- מצא אותו שוב!
- יש לגרום לשקיעת עצם החזה בכ- 4.5-5 ס"מ.
- מומלץ ביותר להשתמש במסיכת-כיס או בלייף-לי למניעת העברה של מחלות זיהומיות.

ד. שטפי-דם

שטף-דם = יציאת הדם מכפיו.

ישנם 3 סוגים של שטפי-דם:

- שטף-דם פנימי- יציאת דם לחלל פנימי בגוף. אין אפשרות לטפל בשטח.
- שטף-דם תת-עורי (המטומה)- יציאת דם מהנימים אל מתחת לעור, בד"כ כתוצאה ממכה.
- שטף-דם חיצוני- יציאה של דם מחוץ לגוף.

לשם עצירת שטף-דם חיצוני נעדיף להשתמש בלחץ ישיר על מקום הפציעה. זאת נעשה תחילה ע"י חבישת "דגל אנגליה" כפי שלמדנו בשיעור, או ע"י חבישה לוחצת מאולתרת.

אם תחבושת הלחץ מתמלאת דם ניתן להוסיף לחץ ע"י משולש לחץ:

במקרים בהם לא נוכל להשתמש בלחץ ישיר (עקב מיקום הפגיעה או אילוצים בשטח) נשתמש בלחץ עקיף:

1. **נק' לחיצה**- נקודות בהן כלי-הדם העורקיים נמצאים בסמוך לעור ומעל העצם, ולחיצה יעילה עליהן מביאה להפסקת זרימת הדם. ישנן 4 נק' לחיצה (2 בכל צד)-
 - א. עורק הזרוע (העורק הברכיאלי)
 - ב. עורק המפשעה (העורק הפמורלי)

נקודת לחיצה במפשעה

נקודת לחיצה בזרוע

2. **חסם עורקים**- ניתן להשתמש גם בחסם-עורקים על מנת לעצור שטפי-דם באיברים גליליים (ידיים, רגליים). לשיטה זו חסרונות רבים ולכן הוגדרו מס' תנאים בהם מניחים ח"ע:

- א. לילה/ חושך- לא ניתן לראות בבירור את מקור הדימום
- ב. פיגוע/ אירוע המוני- יכולת הטיפול מוגבלת ויש לחסוך בזמן.
- ג. ריבוי פציעות- אין זמן לטפל בלחץ ישיר בכל פגיעה ופגיעה.
- ד. סכנה למטפל או למטופל.
- ה. החייאה- נחסום בח"ע על-מנת להתפנות לפעולות החייאתיות.
 1. כל קטיעה חלקית/מלאה מדממת/לא מדממת.
 2. שטף-דם מהירך הפנימית אצל מבוגר.

ניתן לבצע חסימת-עורקים ע"י ח.ע. גומי או סיליקון (שחור/ירוק) הנמצא בערכת העזרה-ראשונה או בכל אמצעי אילתור בשטח (בגד, חבלים למיניהם וכו').

פרטים נוספים אודות החברה, תוכניות קורסים ומאמרים ותקצירים ברפואת-חירום ובטיחות ניתן

למצוא באתר הבית של החברה – www.pamtecs.co.il

מוקד יעוץ והזמנות 0525 – 505 – 505